

A HTMT HÍREI

Momentum Online Nyári Egyetem előadásai: Fókuszban a határon túli magyarok helyzete

Belenéztünk a Momentum Online Nyári Egyeteme előadásaiba, amelyben Trianon 100. évfordulója mellett a határon túli magyarok helyzetére fókuszálnak. A Momentum Trianon 100-ik évfordulója kapcsán online előadásokat szervez a külföldi magyarság helyzetéről. Az első meghívott Bárdi Nándor történész, a Társadalomtudományi Kutatóközpont Kisebbségkutató Intézetének tudományos főmunkatársa volt, aki előadásában a határon túli magyarságról tartott tisztázó és helyzetelemző előadást. Második alkalommal egy romániai és egy szlovákiai meghívott – Bethlendi András és Fiala-Butora János, mindketten jogászok – ismertették a nyelvhasználati jogok érvényesülésének helyzetét az adott országokban. Bárdi Nándor előadásában elsőként tisztázott néhány fogalmat, amellyel a nem Magyarország területén élő magyarokkal kapcsolatos jelenségeket lehet megragadni. Ugyanis három jól körülírható csoportról lehet beszélni...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#)

Interjú: Még nem történt meg a „felvidéki Trianon” szakszerű, történelmi feldolgozása

Az 1918 és 1920 közötti időszak történeteiről, Magyarország feldarabolásának okáról, az újonnan létrejött Csehszlovákia területén maradt felvidéki magyarság sorsáról beszélgetett a Kálvinista Szemle Simon Attilával, az MTA külső tagjával, a Fórum Kisebbségkutató Intézet igazgatójával és SJE Tanárképző Karán működő Történelem Tanszék vezetőjével. Az első Csehszlovák Köztársaság hozadéka mindenképp az általános választójogban, a liberális demokrácia működésében, a viszonylag jól működő szociális rendszerben volt. De ezek csak részben tudták ellensúlyozni azt, hogy Prága csehszlovák nemzetállamot épített, a magyar lakosságot számos sérelem érte, és másodrendű polgárnak érezte magát. [...] Ami manapság új, az, hogy a kutatások hangsúlya már korántsem az ideológikus vagy a diplomáciatörténelmi megközelítésen van, hanem előtérbe került a mikrotörténelem, és egyre többet foglalkozik a történetírás Trianonnak a mindennapokra gyakorolt hatásával...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

Rádióinterjú: Egyedülálló régészeti leletek Locsmándról

Közel három éve folyik a megelőző régészeti feltárás Locsmánd/Lutzmannsburg közelében, ahol az önkormányzat egy záportározót tervez építeni. Dorothea Thalaa és munkatársai egy Árpád-kori, vegyes lakosságú település nyomaira bukkantak, amely egyedülálló leletanyaggal szolgált a kutatóknak. [...] Két kútról van szó, amelyet a fegyverkovácsolás során a vas megedzéséhez használhattak. A feltárást vezető Dorothea Thalaa szerint a két kút két teljesen különböző kulturális hatás jelenlétét mutatja: az egyik a keleti, ázsiai, a másik a nyugati, római hagyományok szerint épült...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Sikeres magyar érettségi Burgenlandban

Kismartontól Felsőőrig számos burgenlandi iskolában tettek magyar nyelvi érettségit a diákok a júniusban lezárult vizsgaidőszakban. Ez alkalommal nyolc diák érettségizett magyarból a Felsőőri Kétnyelvű Gimnáziumban. A felsőőri gimnázium mellett még számos intézményben tartottak magyar érettségit...: [...] Pathy Lívია, a középfokú magyar oktatás tartományi szakfelügyelője az érettségik kapcsán kiemelte: a magyar nyelvi végzettség jelentős előnyhöz juttatja a végzett diákokat. Számos vállalkozás keres munkatársakat, szakembereket keleti szomszédunkkal folytatott partnerségeihez, és a nyelvi érettségi szinte belépő a hasonló cégekhez...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

HORVÁTORSZÁG

Videóinterjú: Szabó Attila, a HMDK Gazdakörének elnöke

A Horvátországi Magyarok Demokratikus Közösségének Gazdaköre 2013-ban alakult. A szervezet célja a horvátországi magyar gazdák, valamint a mezőgazdaságra épülő vállalkozások teljes körű érdekképviselete. A szervezet munkájáról, idei terveikről és általában a mezőgazdasági helyzetről kérdezi Hordósi Dániel kollégám Szabó Attilát, a Gazdakör elnökét...” Forrás: Kepesujsg.com: [teljes cikk >](#)

Választások 2020: Jankovics: „Erős magyar képviseletre van szükség Zágrábban

Június 20-án az OVB (Országos Választási Bizottság) honlapján megjelentette a július 5-ei parlamenti választásokra leadott jelöléseket mind a 12 horvátországi választókerületre vonatkozóan. Ezekből kiderült, hogy a HMDK az egyetlen szervezet, amely jelölt(ek)et állított a horvát szabor „magyar” mandátumának a megszerzése érdekében. Ez egy olyan helyzet, amelyre még a horvátországi magyarság történetében nem volt példa. [...] Mik a tervek a következő négyéves ciklusra vonatkozóan? ...folytatni a megkezdett, a horvátországi magyar intézményekbe történő beruházásokat, meg szeretnénk erősíteni őket. Célunk továbbfejleszteni magyar kultúránk és hagyományaink ápolásának a szintjét, magyar iskolarendszerünket, a horvátországi magyar médiát, a sportéletet és egyházaink infrastruktúráját is. [...] A soron következő feladataink közül a legfontosabb a 2021 áprilisában sorra kerülő népszámlálásra való felkészülés. Ez egy olyan esemény lesz, amely nagymértékben meghatározza sorsunkat, kisebbségi jogainkat és lehetőségeinket a következő tíz évben...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#)

50 millió méhet mérgeztek meg a Muraközi járásban

A magyar határ melletti Muraköz megyében június elején húsz méhészt több mint 600 kaptárának lakói pusztultak el: ez 50 millió méh elvesztését jelenti. A megye prefektusa, Matija Posavec környezeti katasztrófának minősítette az esetet – számolt be a történekről az Euractiv. Bár az állatorvosok és a tudósok még nem tudták egyértelműen bizonyítani, mi végzett a méhekkel, a legvalószínűbbnek a mérgezést tartják. Ana Pepelko, az egyik érintett méhészt azt nyilatkozta a helyi tévének, hogy rovarirtó miatt pusztulhattak el tömegesen a méhek, amit burgonyára vagy repcére permetezhettek...” Forrás: Karpat.ua: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Nem javított a romák megítélésén a koronavírus-járvány

Amikor sok helyen fellélegezhetek a szükségállapot feloldásakor, a Csíki-medencében akkor ütötte fel a fejét a koronavírus. Az első gócpontok roma közösségekben alakultak ki – ennek a szociális következményeiről, megítéléséről szakembert kérdeztünk. Amint az elmúlt harminc év kutatási eredményei is bizonyítják, igen erőteljes társadalmi távolságot érzékelünk a romákkal szemben” – kezdett bele a téma felvezetésébe Sólyom Andrea szociológus, az MTA köztestületének külső tagja. A Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem adjunktusa megmagyarázta a jelenség lehetséges okait is: egyrészt a szükségállapot idejére elrendelt kijárási korlátozásokat egyedi módon értelmezték a csíki romák, hiszen gond nélkül jártak-keltek a városban. Az ő kultúrájukban sajátos normák érvényesek, ezek nem mindig esnek egybe a hivatalos állampolgári kötelezettségekkel, továbbá sok esetben információhiányról is beszélhetünk: egyszerűen nincs tudomásuk arról, hogy milyen feltételekhez kellene alkalmazkodniuk...” Forrás: Szekelyhon.ro: [teljes cikk >](#)

Méltánytalanságok közoktatási rendszere: újabb kutatás világít rá az esélyegyenlőség hiányára

A romániai közoktatás a méltánytalanságok rendszere, ez pedig mindenfajta különbözőség felzárkóztatása terén kimutatható, többek között a többség-kisebbség viszonyában is – jelentette ki a Krónikának Ferenc S. Alpár. Nem kapnak esélyt a felzárkózásra a hátrányos helyzetből induló gyerekek a romániai közoktatási rendszerben – állapítják meg a Társadalmi Szolidaritásért Intézet jelentésében. A diákok kompetenciáját mérő nemzetközi PISA-teszt 2018-as eredményeit vizsgálva a nonprofit romániai szervezet munkatársai arra jutottak, hogy nem biztosított az esélyegyenlőség az oktatásban a diákok számára, ez pedig a vidéken élőket érinti leginkább...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Nincs etnikai színezete az erdélyi gazdaságfejlesztésnek

A Maros megye színromán vidékein élő gazdák méltányolják, hogy etnikai hovatartozástól függetlenül ők is részesülhetnek a jelentős támogatásban. [...] A magyar nyelvet még csak nem is törő román nemzetiségű gazdáknak a pályázatok megírása nem jelentett különösebb gondot. [...] Pop egy marosvásárhelyi szakcéghez fordult a magyar nyelvű dokumentáció összeállítására, Roşcanak, Stegarnak és Grafának viszont a szászrégeni traktorgyár egyik, helyszínre kiszállt alkalmazottja segített. A papírmunka digitalizált részét Marţian Roşca pedagógus felesége, Florina Bianca végezte. [...] Nem volt nehéz feltölteni a Pro Economica oldalára, mert annak román nyelvű menüje is van. Amolyan szájbarágós volt az egész, ha egy csöppet is odafigyeltél, egy-kettő megoldottad.” Szerinte amennyiben a magyar állam holnap újabb pályázatot írna ki, a román vidékekről háromszor annyi jelentkező lenne, mint az elmúlt években...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

A moldvaiak javára döntött a táblabíróság a Békás-szorosért zajló perben

A csütörtöki ítélet közel tíz évi pereskedést zár le. A Hagyományosan Székelyföldhöz tartozó Békás-szoros, és a körülötte fekvő 700 hektáros terület hovatartozása azt követően vált kérdésessé, hogy 1996-ban elfogadott 7-es törvény előírta a települések határainak rögzítését a kataszteri iratokban. Borboly Csaba, a Hargita megyei önkormányzat elnöke az MTI-nek elmondta:

rendkívüli jogorvoslatért fognak folyamodni, ha megkapják az ítélet megindokolt változatát...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk](#)
>

A székelyföldi románok kérik, hogy Dan Tanasă legyen a diszkriminációellenes tanács tagja

A Kovászna, Hargita és Maros Megyei Románok Polgári Fóruma (FCRCHM) levelet intézett csütörtökön a parlamenthez, amelyben kéri, hogy Dan Tanasă újságíró, a Méltóságért Európában Polgári Szervezet elnökét válasszák az Országos Diszkriminációellenes Tanács (CNCD) tagjává. Az FCRCHM levelében azt írja, hogy Dan Tanasă "a három megyében számszerű kisebbségben élő románok fontos polgári vezetője és jogaik védelmezője", aki önkéntes tevékenysége során "bőséges tapasztalatra tett szert a diszkrimináció elleni küzdelem terén", és aki számos pert megnyert, amelyeket „a magyar etnikumú helyi vezetők visszaélései miatt indított”. [...]Tanasă hétfőn írt blogbejegyzésében jelentette be, hogy ismét megpályázta a tisztséget, de ugyanakkor szomorúságának is hangot adott amiatt, hogy „párttagság nélkül mit sem ér a diszkrimináció leküzdéséért végzett 12 évi munkája”. [...] A parlament a jövő héten dönt a CNCD tagjairól...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) >

Becslés: az erdélyi magyarok közel egyharmada kitalációnak tartja a koronavírust

A járvány viszonylag enyhe egészségügyi, illetve negatív gazdasági hatásai következtében nagyon magas a bizonytalanság, a bizalmatlanság, a kiábrándultság, a frusztráció az erdélyi magyarok körében; közel egyharmaduk kitalációnak tartja a koronavírust – derül ki SoDiSo Research felmérésének hétfőn közzétett eredményeiből. A közvélemény-kutatás 2020. június 5–17. között készült, online kérdőív kitöltésével. A kérdőívet 3068 személy töltötte ki. Az adatok feldolgozása előtt a felmérés készítői az adatbázist súlyozták, illetve szűkítették a populációt. A módszertani közelítések ellenére a felmérés nem minősül reprezentatívnak. [...] Nagyon jelentős viszont a kételkedők aránya is, akik megkérdőjelezik a vírus, a járvány létezését. A válaszadók 29 százaléka szerint „nincs is járvány, koholmány, kitaláció az egész”. [...] A román-magyar etnikumközi kapcsolatok is nagy valószínűséggel a mélyponton vannak. A válaszadók csupán 13 százaléka szerint tekinthető együttműködésesnek Romániában a román-magyar viszony, és mintegy 60 százaléuk konfliktusosnak véli azt...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk](#) >

Érettségi: fordítási hiba miatt érzik magukat hátrányban a székelyföldi diákok

Nem múlt el problémamentesen az érettségi vizsgák utolsó napja, a választható tantárgyak tételsorának magyar fordítása ugyanis több helyen eltér az eredetitől - jelezték lapunknak a csíkszeredai Márton Áron Gimnázium végzős diákjai. Ez különösen a székelyföldi érettségizők számára okozhatott gondot, akik kevésbé tudták összevetni az eredeti kérdéssort a magyarral. A kisebbségi oktatásért felelős államtitkári kabinet kivizsgálása szerint logika tantárgyból megalapozott a diákok panasza. Varga László, a Márton Áron Gimnázium igazgatója érdeklődésünkre megerősítette, hogy a tételsorokban valóban voltak hibák, a dolgozatok írása közben érkezett hibakiigazítás az országos érettségi-bizottságtól...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk](#) >

A szexuális felvilágosításról kérdeztünk szakembereket

Azzal, hogy a romániai törvényhozók többsége megszavazta, hogy a diákok csak szülői engedéllyel vehetnek részt a szexuális nevelési órákon, amely egészségügyi nevelés néven szerepelhet a tantervben, még messzebb kerültünk attól, hogy a tanulmányaik végeztével a romániai iskolákat pszichoszexuálisan is érett személyiségként hagyják el a fiatalok. Dora Medicals Egészségügyi Központban dr. Madaras Gabriela képzett endokrinológus-szexológus orvost kérdeztük [...]Szalay Zsuzsanna pszichológust a szexuális nevelés fontosságáról kérdeztük...” Forrás: E-nepujasag-ro: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) >

Erdőmérnöki szak indul a Sapientian

Országos viszonylatban hiánypótló magyar nyelvű erdőmérnöki alapképzést indít szeptemberben a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem az intézmény sepsiszentgyörgyi tanulmányi központjában. Az új tanév másik újdonsága a táncművészet szak, amely Kolozsváron indul. Nyárádi Imre István dékánhelyettes, a marosvásárhelyi karhoz tartozó sepsiszentgyörgyi tanulmányi központ igazgatója lapunknak elmondta, már az egyetem 2013-ban kidolgozott fejlesztési stratégiájában szerepelt új helyszínek és új szakok beindítása. Sepsiszentgyörgyön 2015 szeptemberében indult az agrármérnöki szak, és idén márciusban született meg a Romániai Felsőoktatási Minőségbiztosítási Hatóság döntése, amelynek alapján az ősszel elindulhat ugyanott az erdőmérnöki képzés is. Akárcsak az agrármérnöki szak esetében, összesen harminc hely áll rendelkezésre, ebből 25 tandíjmentes, a fennmaradó öt pedig tandíjas. A magyar nyelvű erdőmérnöki képzés országos viszonylatban hiánypótló. Magyarországon is csupán Sopronban képeznek erdőmérnököket. Romániában nyolc helyszínen van ilyen képzés, mind román nyelven...” Forrás: E-nepujasag.ro: [teljes cikk](#) >

Az örökösöké marad az árkosi Szentkereszty-kastély

A román legfelsőbb bíróság visszavonhatatlan ítélete értelmében az egykori tulajdonos örökösének, a Jankovich-Bésán testvéreknek a tulajdonában marad a Sepsiszentgyörgy szomszédságában lévő, árkosi Szentkereszty-kastély. A csütörtökön kimondott, visszavonhatatlan ítélet kivonatát a legfelsőbb bíróság honlapján tették közzé. Elutasította, hogy a román kulturális

minisztérium belépjen az örökösök elleni perbe, és több mint 30 ezer lejes perköltség kifizetésére kötelezte a restitúció felülvizsgálását kérő Árkosi Kulturális Központot. Kincses Előd, a Jankovich-Bésán család ügyvédje a Háromszék napilapnak adott nyilatkozatában kijelentette: a nacionál-kommunista visszarendeződés ez esetben csődöt mondott. Az árkosi egykori udvarházat az 1870-es években báró Szentkereszty Zsigmond és felesége, gróf Haller Anna bővítette kastéllyá, jelenlegi alakját báró Szentkereszty Béla, Háromszék vármegye főispánja alakította ki az 1890-es években...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Vélemény: Magyarság ma és 100 év múlva

Megszólalt a héten a Magyar Hangban négy felelős írástudó a Kárpát-medence az egy évszázada kisebbségi sorsba kényszerült magyar közösségeiből, és a hetilap szerkesztőségének körkérdéseire válaszolva elmondták: „milyen magyarként élni ott, ahol élnek, és szerintük száz év múlva lesz-e még magyar élet az adott országban.” E személyes vonatkozásokban is bővelkedő tanúságtételekből olvashatnak... [...] A közösség rengeteg új kihívással szembesül – Tokár Géza (Marcelháza, Szlovákia); Itt minden a párté – Kontra Ferenc (Újvidék, Szerbia); Diófa és telekkönyv – Vida Gábor (Marosvásárhely, Románia); Nem áll jól a szénánk, ez vitathatatlan – Pallagi Marianna (Beregszász, Ukrajna...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Több mint ötven év után visszakerül a helyére Patachich Ádám nagyváradi püspök címere

Közel kétszáz éven át díszítette a püspöki palota főhomlokzatát az építető, Patachich Ádám püspök domborműves címere, amit 1968-ban pusztítottak el, amikor a palota múzeumá alakításáról döntöttek az akkori kommunista hatóságok. A püspöki palota felújításakor döntöttek a címer visszahelyezéséről, amelynek első darabját pénteken emelték fel a főhomlokzatra. Mivel az eredeti címert elpusztították, Fekete Tibor nagyváradi képzőművész annak rekonstrukciójához a 19-20. század fordulóján készült fényképeket és a Patachich Ádám váradi püspökként kiadott, hivatalos nyomtatványain fennmaradó címerábrázolásokat használta fel a három méter magas és három méter széles címer elkészítéséhez...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Az applikáció, amely forradalmasította a vadvédelmet

A vad parcellákról való elriasztására a szakirodalomban számtalan módszert fellelhetünk, én mégis csupán egyet szeretnék bemutatni a tisztelt olvasónak, mely szinte egyedülálló Közép-Európában. Tavaly tavasszal – az öt éve kiválóan működő cseh példát alapul véve – a Szlovák Vadászkamara és a Zelen Polgári Társulás létrehozta a ŽIVÁ LÚKA ONLINE webes alkalmazást, mely arra hivatott, hogy a mezőgazdászok, vadgazdálkodók számára megfelelő platformot nyújtson a vadmentő akciók lefolytatására, önkéntesek bevonásával. A gazdák az applikációban meg tudják jelölni a kaszálás helyét, időpontját, erről a helyileg illetékes vadásztársaság regisztrált tagja értesítést kap, aki így a rendszerbe bejegyzett önkéntesek bevonásával időben megszervezheti az adott területen a vadmentést. Az applikáció megalkotói többek között azt nehezményezték, hogy a déli régiókban ezek az akciók rendre elmaradnak, annak ellenére, hogy a legintenzívebb mezőgazdasági tevékenység itt folyik, így a vadmentő akciókra pontosan ezen a vidéken lenne a legnagyobb szükség...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Diákhálózat: Szlovákia a plágiumok hazája

Kevesebb, mint két év leforgása alatt, immáron sokadjára, ismét a Szlovák Nemzeti Tanács tagjainak plagizálására derült fény. Andrej Danko és Jakab Elemér után – akik máig sem tisztázták nevüket a vádak alól – Boris Kollár, a Szlovák Nemzeti Tanács újdonsült elnöke és Petra Krištúfková képviselő munkáival kapcsolatban merültek fel kétségek. Etikai és oktatásügyi szempontból hosszú távú következményei lehetnek az elmúlt néhány év plágiumbotrányainak [...] Hogyan bízhatunk olyan politikusok képességeiben, akik saját alapszakos dolgozatukat vagy mesterszakos diplomamunkájukat nem voltak képesek megírni, csupán innen-onnan összeollózni? Csatlakozunk az Egyetemisták Diáktanácsa (Študentská rada vysokých škôl – ŠRVŠ) által kiadott javaslatához, amely a következőket tartalmazza: A kormány váltsa be ígéretét, miszerint kidolgoz egy törvényt, amely lehetővé teszi a csalással megszerzett titulusok elvételét. [...] Vonják meg a szakolcai Közép-európai Főiskola akkreditációját, továbbá a Diákhálózat támogatja a hasonló pszeudo-felsőoktatási intézmények felszámolását...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

A csallóközi Nagymadban, magyar tömbterületen zár be a magyar óvoda és iskola

László Gábor polgármester a Körképnek elmondta, a döntésnek anyagi okai vannak, a falu ugyanis már nem tudja finanszírozni tovább az intézmény fenntartását. A nemrég felújított épület a magyar óvodának és iskolának is otthont ad. Júniusban 10 gyereket írtak be szüleik az óvodába, további egyre pedig ígért volt. A téma rendkívül szerteágazó és összetett, melyet minden szereplő (polgármesterek, érintett intézményekben dolgozó pedagógusok, személyzet, politikai vezetés) igyekszik a maga hasznára felhasználni...” Forrás: Korkep.sk: [teljes cikk >](#)

Gubík László lett a SZAKC elnöke

A Szövetség a Közös Célokért idén a lévai tagszervezete, a Reviczky Társulás székházában, a Reviczky Házban tartotta meg éves közgyűlését, melyen megválasztották a szervezet új elnökét Gubík László személyében. A szövetség új tagszervezettel is bővült... [...] Duray Miklós, a szövetség leköszönő elnöke nyitóbeszédében kiemelte a soron következő népszámlálás fontosságát. Gubík László beszédében kifejtette: három pillérré épít leendő elnökként. Ezek egyike az örökség. A keresztény szociális program kiépítésének nagy szerep jut a jövőben is. Helyi identitásra épülő program megvalósítása szintén szerepel a tervek között. A leendő társadalmi program az Esterházy Lujza-program nevet kapná, Esterházy János nővére tiszteletére. [...] Az elnökválasztást és a tisztújítást követően kulturális programokkal folytatódott a Szövetség közgyűlése. A közgyűlésen bejelentették a Pogány Erzsébet Emlékdíj tervezetét. A díjra olyan személyeket lehet majd javasolni, akik legalább tíz éve részt vesznek a civil életben, akik közösségépítésben és szervezésben tevékenykednek...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Interjú: Fazekas László püspökkel

Az évforduló kapcsán Fazekas László püspökkel beszélgetünk. [...] A Szlovákiai Református Keresztény Egyház a trianoni békediktátumnak köszönheti a létrejöttét, habár ez egy kényszermegoldás volt. Az új határok miatt nem lehetett tartani a kapcsolatot Magyarországgal, s a Szlovákia számára kijelölt új határon belül több, mint kétszáz ezer magyar nemzetiségű református maradt, akik továbbra is igényelték anyanyelvükön a lelki gondozást és az egyházi szolgáltatásokat. [...] A Szlovákiai Református Keresztény Egyháznak a kilenc egyházmegyéjéből hét magyar, kettő pedig szlovák. Szlovákiában a magyarok vannak kisebbségben, a református egyház keretében pedig a szlovák anyanyelvű hívek vannak kisebbségben. A trianoni döntést követően, illetve amikor már egyértelművé vált Csehszlovákia megalakulása, a hivatalos állami szervek is másként viszonyultak hozzánk...” Forrás: Reformata.sk: [teljes cikk >](#)

Interjú: Vajda Barnabással

Nemrég jelent meg Vajda Barnabás történész, a komáromi Selye János Egyetem docensének történelmi forrásgyűjteménye Dunaszerdahely városáról. A kötet felépítése nem mindennapi, témáját tekintve pedig olyan tényeket tár az olvasó elé, amelyek közelebb hozzák számára a közelmúltban történt dunaszerdahelyi eseményeket. Olyan kérdésekre világít rá, amelyekre eddig nem kaptunk válaszokat...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Megújult a Madách-kastély történelmi parkja

Két év felújítási munkálatok után 2020. június 25-én átadták az alsósztrigovai Madách-kastély történelmi parkját. Egy nagyszabású projekt, többforrású finanszírozás és sok ember erőfeszítésének köszönhetően felújult és látogatható a Szlovák Nemzeti Múzeum – A Szlovákiai Magyar Kultúra Múzeuma fenntartásában lévő kulturális és természeti örökségünk egyik gyöngyszeme. A kastélyt körülvevő parkban található az 1864-ben elhunyt drámaíró sírhelye és emlékműve. A történelmi park ünnepélyes átadására 2020. június 25-én, 11.00 órakor került sor a Madách-kastély udvarán. A megnyitón beszédet mondott Panis Branislav, a Szlovák Nemzeti Múzeum főigazgatója, Dobrocký Ľuboslav, Alsósztrigova polgármestere, Bózvári József, a Palóc Út Kulturális Turisztikai Klaszter Egyesület elnöke. A projekt és a felújított park bemutatását Jarábik Gabriella múzeumigazgató vezette...” Forrás: Parameter.sk: [teljes cikk >](#)

Felújítják a bodrogszerdahelyi Vécsey-kastélyt

A „Castle to Castle – Kastélytól a várig” elnevezésű határon átnyúló projekt keretében az év végéig megújul a Vécsey-kastély Bodrogszerdahelyen. Az „INTERREG V/A Szlovákia – Magyarország 2014-2020„program keretében 2,7 millió összköltségű tervezet részeként kerül felújításra a kastély, amelyre a teljes összegből közel 350 ezer eurót költhetnek. A 18. század elején épült reneszánsz stílusú kastélyt a Vécsey család építtette, lakta és birtokolta egészen 1945-ig. Elkészültek már a kiállítások vizuális tervei is. Egy külön kiállító teremben a falu és a Vécsey család történetét bemutató állandó kiállítás kap majd helyet...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Szent László- emlékek a Felvidéken

Szent László kultuszának egyik jellemző vonása volt, hogy templomokban faliképeken, oltárképeken, szobrokban ábrázolták. Kultuszának legismertebb ábrázolása egy freskóciklusban történt. A freskóciklus történelmi alapja az 1068-as kerlési (cserhalmi) ütközet utáni epizód, amikor egy nomád kun (besenyő) által elrabolt magyar lányt szabadít meg László herceg. A freskóciklus általában hat képből, hat jelenetből áll. Ezt a képsort a Felvidéken mai ismereteink szerint 15 templomban találhatjuk meg. [...] Galéria...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

A minimálbér emelését tervezi az ukrán kormány

Volodimir Zelenszkij ukrán elnök feladatainak teljesítése érdekében a kormány ütemtervet állított fel a minimálbér emelésére Ukrajnában – adta hírül a pmg.ua internetes hírportál június 28-án. A tervet Denisz Smihal miniszterelnök és Szerhij Marcsenko pénzügyminiszter dolgozta ki. Az eredményekről az Elnöki Hivatal számolt be sajtótájékoztatóján. Eszerint 2020. szeptember 1-jétől 5000 UAH-ra, 2021. január 1-jétől 6000 UAH-ra, majd 2021. július 1-jétől 6500 UAH-ra emelik az ukránok minimálbérét...”
Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk >](#)

Videó: XIV. Tudományos Diákköri Konferencia a „Genius” Jótékonysági Alapítvány Szervezésében

A Kárpátaljai Tudományos Diákköri Konferenciát minden évben a „GENIUS” Jótékonysági Alapítvány szervezésében a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolával és az Országos Tudományos Diákköri Tanács TDK Határok nélkül programjával közösen rendezik meg. Idén a koronavírus járvány miatt a szokásoktól eltérően online formában tartották meg. [...]A konferenciára 2019. július – 2020. március között lehetett jelentkezni. Ez idő alatt 37 fiatal kutató küldte be pályaművét. A konferencia 8 szekcióban zajlott 36 előadóval...” Forrás: Karpatinfo.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

A Szolyvai Emlékparkot gondozó bizottság ülése

Megtartotta soros ülését a Szolyvai Emlékparkot gondozó bizottság. A tanácskozás előtt a testület tagjai megkoszorúzták a meghurcolt magyar parlamenti képviselők emlékkeresztjét. Mint arról Dupka György, a bizottság felelős titkára Facebook-oldalán is beszámolt, a testület ismételtelen felmérte az ismeretlen tettesek által okozott kárt. Mint köztudott, 2020. június 13-án megrongálták a Szolyvai Emlékparkban kialakított tanösvény pannóit. A tagok döntöttek az új szemléltetők elkészítéséről...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Riport: Szarvasgomba-vadászat vidékünkön

Az elmúlt hetekben a kárpátaljai sajtó középpontjába kerültek a szarvasgombagyűjtők, ugyanis beszámolók szerint nagyobb mennyiségű szarvasgombát találtak vidékünkön. Az értékes csemegét „feketén” ukrainai és külföldi éttermeknek adják el, bár a koronavírus-világjárvány erősen lenyomta a különleges gomba árát. Fegyir Sándor turisztikai szakember lapunk megkeresésére elmondta, Kárpátalján kizárólag a fehér szarvasgomba terem. A földalatti gombákat többnyire erdészek, turisták véletlenül találják, földből kifordult vagy kitermelt fák gyökérzetén. A Tuber magnatum, azaz a fehér szarvasgomba a legdrágább, és ez képviseli a legmagasabb minőséget. Régebbi módszer a disznós keresés, ám ez, több okból kifolyólag már nem szokás...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Kihirdették a Rákóczi-főiskola videópályázatának eredményeit

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Mutasd meg, mit jelent főiskolásnak lenni! címmel videópályázatot hirdetett diákjai körében. A felhívás témája olyan kisfilm készítése volt, amely bemutatja a főiskolán zajló életet, a közösséget, a diákélet pozitívumait, az oktatást, tudományos és kulturális életet. A június 1-ig beérkezett pályaműveket a Rákóczi-főiskola vezetősége bírálta el a kreativitás, a videó felvételének módszere, a kameramozgás, az aláfestő zene és egyéb szempontok alapján...” Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk >](#)

Szaporodó kérdések, félkész tájház

Visszavont nyilatkozat, eltűnt dokumentumok, visszautasított interjúkérelem, elnapolt válaszok az idő rövidségére hivatkozva – mind-mind olyan jel, ami arra enged következtetni, hogy a témával kapcsolatban valami nincs rendben. Úgy tűnik, az érintettek inkább hallgatnak, és húzzák az időt abban bízva, hogy így talán sikerül a szőnyeg alá söpörni a dolgokat. A Családi Kör most egy olyan esetre bukkant, ahol ez a nagy átláthatóság legalábbis megkérdőjeleződik. Az alapítvány kiutalt majdnem kilencezer eurót egy projektre, amely azóta sem valósult meg, pedig évek teltek el az utalás óta. Hogy még szebb legyen a történet, a pályázó el is számolt a támogatási pénzekkel. Éppen csak a projektum nincs sehol. Meg persze a pénz sem, illetve az az ember sem, aki annak idején a művelődési egyesületet vezette...” Forrás: Szabamagyarszo.com: [teljes cikk >](#)

60 éves fennállását és az intézmény napját ünnepelte ma az Újvidéki Egyetem

Az ünnepség keretében átadták az egyetem köszönőleveleit a hosszan tartó és folyamatos támogatásért és együttműködésért az oktatás, tudományos-kutató munka és gazdaság terén. A járványügyi helyzet miatt az ünnepséget a szabadban, a Duna partján tartották meg. Az egyetem napjára készülve június folyamán bemutatták az Újvidéki Egyetem új doktorait, és kiosztották a díjakat a hallgatóknak a tudományos és szakmai munkáikért. Dejan Jakšić, rektor, Újvidéki Egyetem: „Manapság ez egy nagy család, amelyet 14 kar és három tudományos intézet alkot. [...] Az ünnepséget a köszönőlevelek kiosztása után az Újvidéki Egyetem és a Belgrádi Egyetem evezős csapatainak versenye zárta, amelyet a fővárosiak nyertek meg...” Forrás: Szabadmagyarorszo.com: [teljes cikk >](#)

Interjú: Rózsa Zsombor érdemelte ki a Dr. Bodrogvári Ferenc-díjat

Szabadkán a Dr. Bodrogvári Ferenc-díjat azok a negyven évnél fiatalabb személyek kapják, akik alkotásaikkal és tevékenységükkel hozzájárultak Szabadka kulturális életének fejlődéséhez. Az idén Rózsa Zsombor oktatói és szervezői tevékenységéért kapta meg ezt az elismerést. A nyolc oklevéllel minősített sakkoktató, sakk módszertan-oktató, fesztiválszervező, sakkbíró, egykori sakkozó és hexasakkozó, valamint több játék és vetélkedő szellemi atyja a díjátadó után osztotta meg velünk gondolatait. [...] Csantavéren sikerült megszerveznem a sakkszakkört, majd az első oktatásba illesztett sakkórát, amely kerettantervét én dolgoztam ki és a Vajdasági Sakkszövetség közbenjárásával sikerült beilleszteni az oktatási programba, majd létrehoztam az első akkreditált iskolai sakkversenyt (2014 – Sakkozni akarok!). A következő évben a sakkszövetség ennek a versenynek a mintájára létrehozta a Szerbiai Oktatási és Tudományügyi Minisztérium szervezésében megvalósuló iskolai sakkversenyt...” Forrás: Magyarorszo.rs: [teljes cikk >](#)

Könyvbemutató Szajánban

Vasárnap 11 órakor a Kiss Lajos Néprajzi Társaság legújabb kötetét mutatja be Szajánban. A kiadvány a múlt évben Csókán, Kálmány Lajos halálának 100. évfordulójára rendezett konferencián elhangzott tanulmányokat foglalja magában. A könyvbemutató helyszíne a szajáni Szent István Király Római Katolikus templom...” Forrás: Magyarorszo.rs: [teljes cikk >](#)

Helyzetkép: Verbász

Annak ellenére, hogy a verbászi magyarok önmagukat már a szórvány szórványához sorolják, a dél-bácskai kisvárosban élénk művelődési és hagyományápoló tevékenység folyik. A templom mellett az itteni magyarok központjának számító Szirmai Károly Művelődési Egyesületben szívügyüknek tartják a magyar nyelv és kultúra továbbélését. A koronavírus-járvány áthúzta ugyan az év első felére vonatkozó tervek egy részét, Paróci Mária, az egyesület elnök asszonya szerint azonban karácsonyig még van elég idő, és a tervek nagy része megvalósítható...” Forrás: Magyarorszo.rs: [teljes cikk >](#)

Vajdasági származású is megkapta a Zene Ifjú Nagykövete Díjat

Átadták a Magyar Klasszikus Zene Ifjú Nagykövete Díjat. Boros Misi és a vajdasági származású Balázs-Piri Soma zongoristák, a Virtuózok komolyzenei tehetségkutató korszoportgyőztesei kapták meg elsőként a díjat ma Budapesten. A két 20 év alatti muzsikusként a magyar klasszikus zene megismertetését és terjesztését szolgáló kimagasló művészeti teljesítménye elismeréseként vehette át az oklevelet, a díjat alapító Kásler Miklóstól...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)